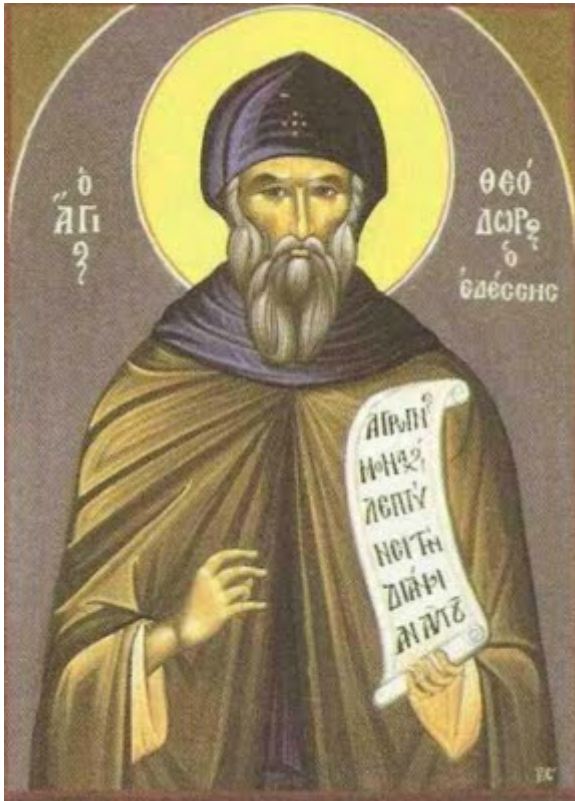

Θεόδωρος Εδέσσης, Όσιος: “100 ψυχωφελή κεφάλαια” Μέρος 8ο

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

81. Απόφευγε να εξαπατάς τον πλησίον σου με δόλια γλώσσα, για να μην εξαπατηθείς από τον εξολοθρευτή. Γιατί άκουσα από τον προφήτη ότι «τον αιμοχαρή και δόλιο άνθρωπο ο Κύριος τον αποστρέφεται», και «ας εξολοθρεύσει ο Κύριος όλα τα δόλια χείλη και κάθε γλώσσα που λέει μεγάλα λόγια». Επίσης απόφευγε να επιπλήξεις το παράπτωμα του αδελφού σου, για να μην ξεπέσεις από την καλωσύνη και την αγάπη. Εκείνος που δεν έχει καλωσύνη και αγάπη στον αδελφό του, δεν γνώρισε το Θεό, γιατί ο Θεός είναι αγάπη, καθώς φωνάζει ο Ιωάννης, ο γιος της βροντής, ο αγαπημένος μαθητής του Χριστού. «Γιατί αν ο Χριστός, λέει, ο Σωτήρας όλων, έδωσε για χάρη μας τη ζωή Του, το ίδιο και εμείς οφείλομε να δίνουμε τη ζωή μας για χάρη των αδελφών μας».

82. Δικαιολογημένα η αγάπη ονομάστηκε μητρόπολη των αρετών και συγκεφαλαίωση του νόμου και των προφητών. Ας καταβάλλομε λοιπόν κάθε κόπο μέχρις ότου επιτύχομε την ιερή αγάπη. Με αυτήν ας αποτινάξομε την τυραννία των παθών και ας υψωθούμε στους ουρανούς πετώντας με τα φτερά των αρετών και θα δούμε το Θεό, όσο είναι δυνατόν στην ανθρώπινη φύση.

83. Αφού ο Θεός είναι αγάπη, εκείνος που έχει την αγάπη, έχει το Θεό μέσα του. Ενώ όταν απουσιάζει η αγάπη, δεν έχουμε καμιά ωφέλεια, ούτε μπορούμε να πούμε ότι αγαπούμε το Θεό. Γιατί λέει η Γραφή: «Αν κανείς πει ότι αγαπά το Θεό και μισεί τον αδελφό του, είναι ψεύτης». Και πάλι λέει: «Κανείς δεν είδε ποτέ το Θεό. Αν όμως αγαπάμε ο ένας τον άλλον, ο Θεός μένει μέσα μας και αισθανόμαστε τέλεια την αγάπη Του μέσα μας». Από αυτά φαίνεται ότι η αγάπη περιέχει όλα τα αγαθά και βρίσκεται στην κορυφή όλων όσα λέει η Αγία Γραφή. Και δεν υπάρχει είδος αρετής, με την οποία ο άνθρωπος φιλιώνεται και ενώνεται με το Θεό, που δεν εξαρτάται από την αγάπη και δεν περιλαμβάνεται μέσα σ' αυτήν για να το συγκρατεί και να το φυλάει με τρόπο ανέκφραστο.

84. Όταν δεχόμαστε τους αδελφούς που μας επισκέπτονται, να μην το θεωρούμε σαν ενόχληση και διακοπή της ησυχίας, για να μη ξεπέσομε από το νόμο της αγάπης· ούτε να τους φιλοξενούμε σαν να τους κάνομε χάρη, αλλά μάλλον να τους φιλοξενούμε σαν να δεχόμαστε εμείς χάρη και σαν να είμαστε υποχρεωμένοι γι' αυτό, παρακαλώντας τους με χαρά, όπως μας έδωσε παράδειγμα ο πατριάρχης Αβραάμ. Γι' αυτό και ο Θεολόγος διδάσκει λέγοντας: «Παιδιά μου, ας μην αγαπούμε με τα λόγια, μήτε με τη γλώσσα, αλλά έμπρακτα και αληθινά. Και από αυτό θα γνωρίσομε ότι είσατε παιδιά της αλήθειας».

85. Ο πατριάρχης Αβραάμ, έχοντας ως έργο τη φιλοξενία, καθόταν μπροστά στη σκηνή του και προσκαλούσε όσους περνούσαν και έστρωνε σε όλους το τραπέζι, σε ασεβείς και βαρβάρους, χωρίς να κάνει διάκριση. Γι' αυτό και έγινε άξιος για το θαυμαστό εκείνο συμπόσιο, να φιλοξενήσει αγγέλους και τον Κύριο των όλων. Κι εμείς λοιπόν, με μεγάλη επιμέλεια και προθυμία ας φροντίζομε για τη φιλοξενία, για να υποδεχθούμε όχι μόνον αγγέλους, αλλά και το Θεό. Γιατί λέει ο Κύριος: «Αφού κάνατε το καλό σ' έναν από αυτούς τους ελάχιστους, το κάνατε σ' εμένα». Καλό λοιπόν είναι να ευεργετούμε όλους, και μάλιστα εκείνους που δεν μπορούν να μας το ανταποδώσουν.

86. Εκείνος που δεν τον κατηγορεί η καρδιά του για παράβαση ή παραμέληση εντολής του Θεού ή για παραδοχή αμαρτωλής σκέψεως, αυτός μπορεί να είναι ο καθαρός στην καρδιά και άξιος να ακούσει το λόγο: «Μακάριοι όσοι είναι καθαροί στην καρδιά, γιατί αυτοί θα δουν το Θεό».

87. Ας φροντίσουμε να καθοδηγούμε τις αισθήσεις μας με τη λογική, μάλιστα τα μάτια, τα αυτιά και τη γλώσσα, ώστε όχι εμπαιχθείς, αλλά για ωφέλεια μας να βλέπομε, να ακούμε και να μιλάμε. Γιατί κανένα άλλο δεν γλιστράει ευκολότερα στην αμαρτία όσο αυτά τα όργανα, όταν δεν καθοδηγούνται από τη λογική. Και πάλι, κανένα άλλο δεν είναι πιο κατάλληλο από αυτά να οδηγεί στη σωτηρία, όταν η λογική τα διευθύνει και τα ρυθμίζει και τα οδηγεί στο αγαθό. Όταν αυτά όμως ατακτούν, τότε και η όσφρηση εκθηλύνεται, και η αφή απλώνεται με αυθάδεια, και αναρίθμητο πλήθος πάθη έρχονται μέσα μας. Όταν αυτά διευθύνονται από τη λογική με ευταξία, πολλή ειρήνη και σταθερή γαλήνη απλώνεται σ' όλο τον άνθρωπο.

88. Το πολύτιμο άρωμα, ακόμη και κλεισμένο σε δοχείο, γεμίζει από την ευωδία του τον αέρα και ευχαριστεί όχι μόνον εκείνους που είναι κοντά, αλλά και εκείνους που είναι γύρω. Κατά τον ίδιο τρόπο και η ευωδία της ψυχής που είναι ενάρετη και αγαπά το Θεό, ξεχύνεται από το σώμα με όλες τις αισθήσεις και φανερώνει την εσωτερική αρετή. Γιατί ποιος θα δει μια γλώσσα που να μη λέει τίποτε το κακό και ανάρμοστο, αλλά κάθε καλό και ωφέλιμο, και μάτια συμμαζεμένα, και ακοή που να μη δέχεται ανάρμοστα τραγούδια και λόγια, και πόδια που βαδίζουν με σεμνότητα, και πρόσωπο όχι αφημένο στα γέλια, αλλά μάλλον έτοιμο για δάκρυα και πένθος, ποιος θα δει αυτά και δεν θα εννοήσει ότι εσωτερικά υπάρχει πολλή ευωδία των αρετών; Γι' αυτό και ο Σωτήρας λέει: «Έτσι ας λάμπει το φως σας μπροστα στους ανθρώπους, για να δουν τα καλά σας έργα και να δοξάσουν τον Πατέρα σας στους ουρανούς».

89. Εκείνη την οποία ο Χριστός και Θεός μας στα Ευαγγέλια ονόμασε «στενή οδό», αυτήν πάλι την είπε «καλό ζυγό και ελαφρό φορτίο». Πώς λοιπόν συμβιβάζονται αυτά τα δύο που φαίνονται αντίθετα μεταξύ τους; Οπωσδήποτε, επειδή για την ανθρώπινη φύση είναι σκληρή και ανηφορική η οδός αυτή, ενώ για την προαίρεση εκείνων που την κατορθώνουν και για τις καλές ελπίδες της είναι επιθυμητή και αξιαγάπητη και προξενεί ηδονή μάλλον παρά θλίψη στις ψυχές που αγαπούν την αρετή. Γι' αυτό μπορεί να δει κανείς ότι με περισσότερη προθυμία βαδίζουν εκείνοι που διάλεξαν τη στενή και δύσκολη οδό, παρά εκείνοι που διάλεξαν την ευρύχωρη και πλατιά. Άκουσε και τον μακάριο Λουκά που λέει ότι αφού μαστιγώθηκαν οι Απόστολοι, αναχώρησαν από το συνέδριο χαρούμενοι, αν και δεν είναι τέτοια η φύση του μαστιγώματος· γιατί το μαστίγωμα δεν προκαλεί ηδονή και χαρά, αλλά

οδύνη και πόνο. Αν το μαστίγωμα για χάρη του Χριστού γέννησε χαρά, τι το θαυμαστό αν και η λοιπή κακοπάθεια και ταλαιπωρία του σώματος για χάρη του Χριστού φέρουν το ίδιο αποτέλεσμα;

90. Όταν τυραννούμαστε και αιχμαλωτιζόμαστε από τα πάθη, έχουμε συχνά την απορία, γιατί τα υποφέρομε αυτά; Πρέπει λοιπόν να γνωρίζομε ότι επειδή απομακρυνόμαστε από την θεωρία του Θεού, συμβαίνουν σ' εμάς τέτοιες αιχμαλωσίες. Αν όμως προσηλώσει κανείς το νου του χωρίς περισπασμούς στον Κύριο και Θεό μας, είναι αξιόπιστος αυτός, ο Σωτήρας των όλων, να λυτρώσει την ψυχή από κάθε εμπαθή αιχμαλωσία, όπως λέει ο προφήτης: «Έβλεπα τον Κύριο πάντοτε μπροστά μου, ότι ήταν στα δεξιά μου για να μην κλονιστώ». Και τι γλυκύτερο και ασφαλέστερο από το να έχει κανείς πάντοτε τον Κύριο στα δεξιά του να τον σκεπάζει, να τον φυλάγει και να μην τον αφήνει να κλονιστεί; Το να το επιτύχομε αυτό, εξαρτάται από εμάς.

Πηγή: Φιλοκαλία των Ιερών Νηπτικών, μεταφρ. Αντώνιος Γαλίτης, εκδ. Το περιβόλι της Παναγίας, 1986, β' τόμος, σελ. 12-33)- filokaliakainipsis.blogspot.gr